

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Resultatrappport for finansforetak

2022

DATO:
15.02.2023

REDACTED	REDACTED

Innhold

1 Hovedinntrykk	4
2 Banker, kredittforetak og finansieringsforetak	5
2.1 Strukturen i bankmarkedet	5
2.2 Bankers resultat- og balanseutvikling	6
2.3 Forbrukslån	11
2.4 Finansieringsforetak	14
3 Forsikringsforetak og pensjonskasser	18
3.1 Livsforsikringsforetak	18
3.2 Pensjonskasser	22
3.3 Skadeforsikringsforetak	26
4 Vedlegg	30
4.1 Makroøkonomiske størrelser	30

Redaksjonen ble avsluttet 15.02.2023. Alle tall er foreløpige, og det tas forbehold om endringer.

Figur 2.17 på side 13 ble endret 17. april 2023 etter innsendelse av korrigert rapportering.

Kilde for alle tall er Finanstilsynet, så lenge annet ikke er angitt.

1 Hovedinntrykk

Norske banker oppnådde et høyere samlet resultat i 2022 enn i 2021, hvor økte netto renteinntekter var hovedforklaringen til resultatforbedringen. Samlet egenkapitalavkastning var 11,8 prosent, som var 1,1 prosentpoeng høyere enn i 2021, og på nivå med årene direkte før pandemiutbruddet i 2020.

Netto renteinntekter økte markert i forhold til forvaltningskapitalen, sammenlignet med året før, men var fremdeles lavere enn i perioden 2017-2019. Økningen i netto renteinntekter skyldes særlig bedrede innskuddsmarginer samt vekst i utlån og innskudd. Bankenes driftskostnader økte noe mer enn forvaltningskapitalen, men kostnadsveksten var likevel lavere enn veksten i driftsinntekter. Bankenes samlede kostnad/inntektsforhold sank dermed med over to prosentpoeng, til 42,7 prosent.

Totale tap på utlån tilsvarte 0,05 prosent av utlånsmassen, som var på nivå med utlånstapene ett år tidligere. Det lave tapsnivået skyldes særlig tilbakeføringer av tapsavsetninger i enkelte av de større bankene. Misligholdte utlån tilsvarte 1,4 prosent av utlånsvolumet, som var 0,3 prosentpoeng lavere enn året før.

Veksten i utlån til kunder var 7,7 prosent i 2022, som var nær 3 prosentpoeng høyere enn i 2021. Det var særlig sterkt økning i utlånsveksten til innenlandske bedriftskunder i 2022, til en tolvmåneders vekst ved utgangen av året på nær 13 prosent. For utlån til innenlandske personkunder var veksten 5,4 prosent, om lag den samme som ett år tidligere.

Volumet av **forbrukslån** til norske kunder, fra foretakene i Finanstilsynets utvalg, sank med 2,1 prosent i 2022. Justert for foretakenes salg av porteføljer av misligholdte lån var det derimot en vekst på 2,6 prosent siste år. Samlede tap på utlån tilsvarte 2,2 prosent av utlånsvolumet i 2022, en nedgang på 0,3 prosentpoeng i forhold til året før. Misligholdsandelen på forbrukslån var 8,1 prosent ved utgangen av 2022. Dette var nær 4 prosentpoeng lavere enn ett år tidligere. Reduksjonen skyldes i stor grad porteføljesalg.

Livsforsikringsforetakene hadde svakere resultat før skatt i 2022 enn i 2021. Negative verdiendringer på aksjer, obligasjoner og realisert tap på derivater bidro mest til de negative investeringsinntektene. I kollektivporteføljen var den verdijusterte avkastningen, som inkluderer urealiserte verdiendringer, på -0,7 prosent, mot 7,1 prosent i 2021. Avkastningen i investeringsvalgporteføljen falt fra 11,8 prosent til -7,9 prosent.

For **pensjonskassene** bidro verdifall på aksjer og obligasjoner til negativ avkastning og negative resultater i 2022. Pensjonskassenes verdijusterte avkastning i kollektivporteføljen var -5,1 prosent, ned fra 8,9 prosent i 2021. 36 av 54 pensjonskasser hadde negativt resultat før skatt.

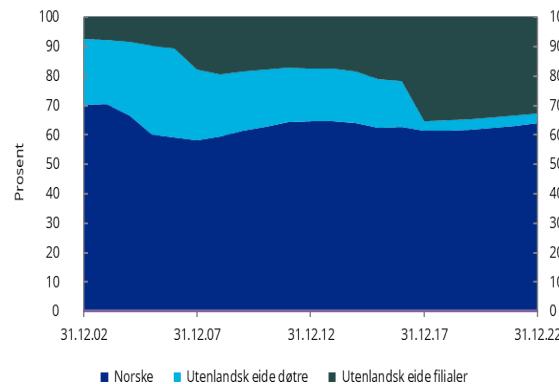
Skadeforsikringsforetakene hadde også svakere resultater i 2022 enn året før. Nedgangen er primært drevet av lavere finansinntekter som følge av utviklingen i finansmarkedene. 20 av 35 skadeforsikringsforetak hadde et negativt resultat før skatt. Målt som andel av premieinntekter for egen regning utgjorde resultat før skatt 18,6 prosent, en reduksjon på 7 prosentpoeng fra i 2021. Kombinertprosent for egen regning økte fra 84 til 86 prosent som følge av høyere skadeprosent.

2 Banker, kredittforetak og finansieringsforetak

2.1 Strukturen i bankmarkedet

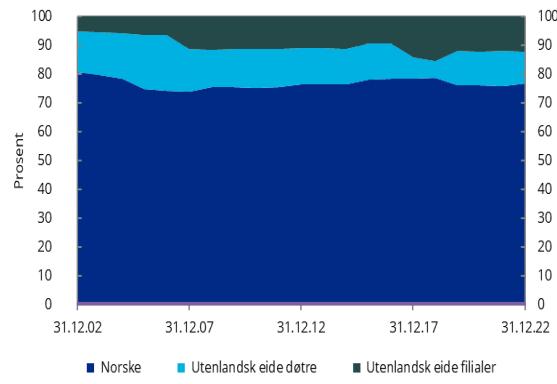
- Antall sparebanker er redusert med 22 det siste tiåret, til 88 ved utgangen av 2022. I samme periode har antall norske forretningsbanker økt med 7, til 22, etter nyetableringer av flere banker rettet inn mot spesifikke markedsnisjer. Det totale antall norske banker ved utgangen av 2022 var dermed 110. I tillegg opererte 18 filialer av utenlandske banker med innskudd som del av virksomheten i det norske markedet. 30 kredittforetak og 40 finansieringsforetak, hvorav flere er eid av banker, opererer også i det norske markedet.
- Utenslanske banker (og øvrige foretak) har en høy markedsandel i bedriftsmarkedet, i hovedsak gjennom aktivitet drevet i filialer av de største nordiske bankene. De siste fem årene har utenlandske bankers samlede markedsandel sunket med nær 3 prosentpoeng, til 36 prosent, se figur 2.1.
- De utenlandske aktørenes markedsandel for utlån til personkunder er betydelig lavere enn i bedriftsmarkedet. Andelen sank svakt siste år, til 23 prosent ved utgangen av 2022, se figur 2.2.

Figur 2.1 Markedsandeler for utlån til bedrifter

Kilde: Finanstilsynet

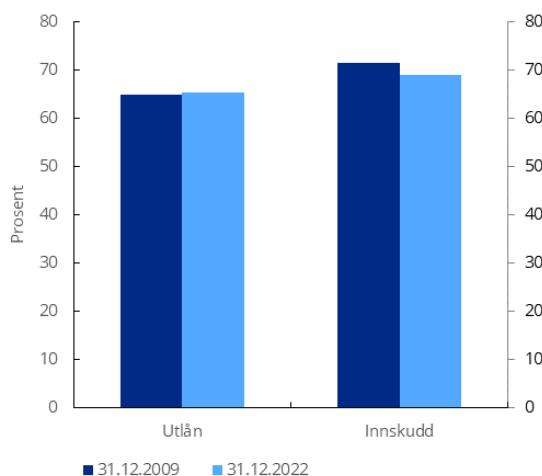
Figur 2.2 Markedsandeler for utlån til personkunder

Kilde: Finanstilsynet

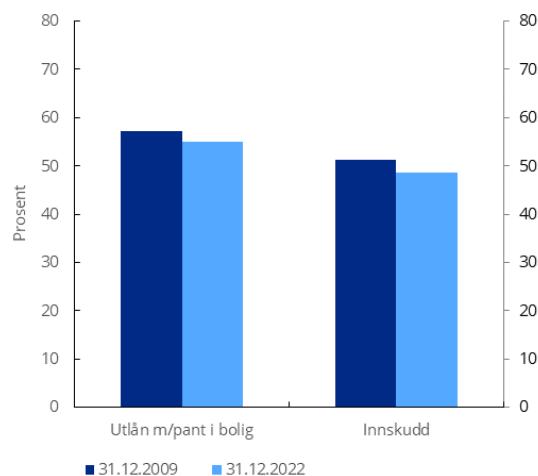
- De siste årene har markedskonsentrasjonen på utlån til og innskudd fra bedrifter, målt som markedsandelen til de 5 største foretakene i hvert segment, vært relativt stabil, se figur 2.3. Markedskonsentrasjonen er lavere i personkundemarkedet, og det har her vært en reduksjon i de største aktørenes samlede markedsandel både for utlån med pant i bolig og for innskudd, se figur 2.4.

Figur 2.3 De 5 største bankenes markedsandel for bedriftskunder

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.4 De 5 største bankenes markedsandeler for personkunder

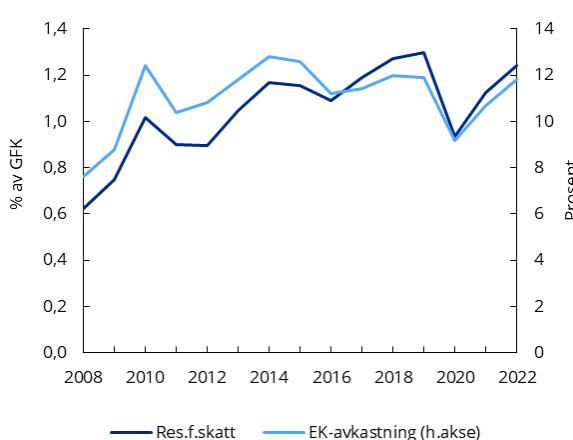

Kilde: Finanstilsynet

2.2 Bankers resultat- og balanseutvikling

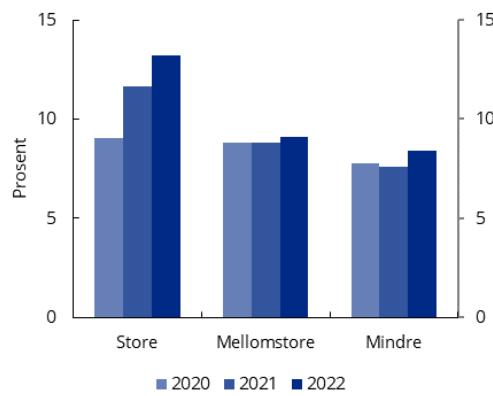
- Norske bankers samlede resultat før skatt var høyere i 2022 enn ett år tidligere, i hovedsak som følge av en betydelig økning i netto renteinntekter. Resultatet økte fra 1,12 til 1,24 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, se figur 2.5.
- Samlet egenkapitalavkastning økte fra 10,7 til 11,8 prosent, og var på nivå med årene direkte før pandemiutbruddet. Gruppen av de store bankene¹ har vist særlig stor bedring i lønnsomhet de siste to årene, se figur 2.6.

Figur 2.5 Lønnsomhet i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.6 Egenkapitalavkastning i grupper av banker

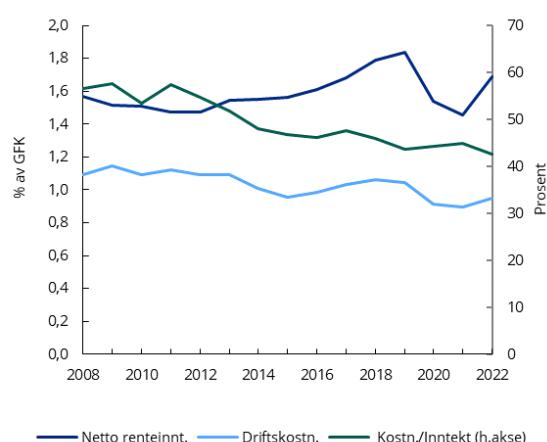

Kilde: Finanstilsynet

¹ Store: DNB bank og de 6 store regionale sparebankene. Mellomstore: øvrige banker med en forvaltningskapital større enn 10 mrd. kroner. Mindre: banker med forvaltningskapital under 10 mrd. kroner.

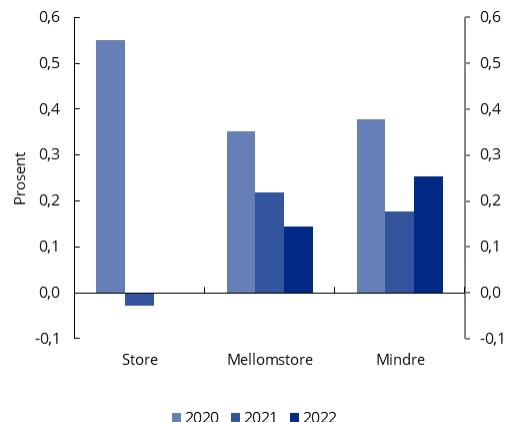
- Netto renteinntekter var betydelig høyere enn i 2021 og økte fra 1,40 til 1,61 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK). Dette var fremdeles lavere enn i årene direkte før pandemietbruddet i 2020, se figur 2.7. Bedringen i netto renteinntekter forklarer særlig av høyere innskuddsmarginer, samt høyere vekst i utlån og innskudd enn i GFK.
- Andre driftsinntekter var noe lavere enn i 2021, med særlig stor reduksjon i positive verdiendringer på finansielle instrumenter. Inntekter fra eierinteresser var også lavere enn året før, til dels som følge av utviklingen i finansmarkedene. Netto provisjonsinntekter var nærmest uendret fra 2021 til 2022.

Figur 2.7 Nettorente og driftskostnader i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

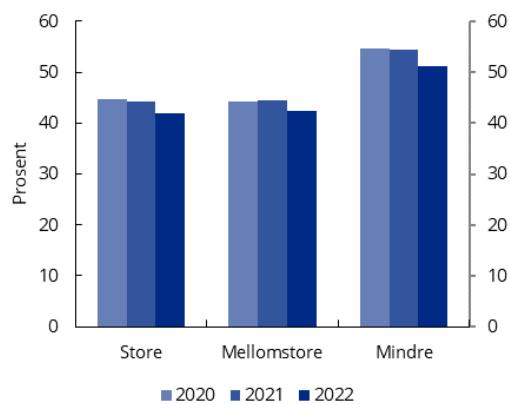
Figur 2.8 Utlånstap i grupper av banker

Kilde: Finanstilsynet

- Tap på utlån tilsvarte 0,05 prosent av utlånsmassen for bankene samlet i 2022, som var nærmest uendret fra året før. Det er særlig gruppen av store banker som forklarer det lave tapsnivået i 2022, med tilnærmet null i netto tap for året, se figur 2.8. Tapsnivået i gruppen av mindre banker var noe høyere enn året før og tilsvarte 0,25 prosent av utlånsmassen. I fjerde kvartal isolert tilsvarte utlånstapene 0,15 prosent av utlån for bankene samlet.

Figur 2.9 Kostnad/inntektsforhold

Kilde: Finanstilsynet

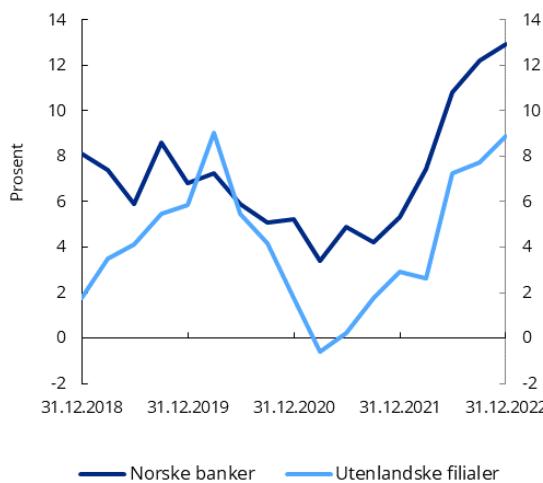
- Bankenes driftskostnader økte svakt i forhold til forvaltningskapitalen, hvor både lønnskostnader og andre driftskostnader bidro til økningen. Som følge av den betydelige veksten i netto renteinntekter sank likevel det samlede kostnad/inntektsforholdet med nær tre prosentpoeng, til et historisk lavt nivå på 42,7 prosent. Gruppen av de mindre bankene har fremdeles et høyere kostnadsnivå enn gruppene av store og mellomstore banker, men hadde en noe større reduksjon enn øvrige banker, se figur 2.9.

Tabell 2.1 Resultat for samtlige norske banker

	2022		2021	
	Mill. kr.	% GFK	Mill. kr.	% GFK
Netto renteinntekter	99 477	1,61	83 986	1,40
Andre inntekter	35 083	0,57	37 761	0,63
herav verdiendr. finansielle instrumenter	3 980	0,06	5 021	0,08
Driftskostnader	55 737	0,90	52 500	0,87
herav lønn og personalkostnader	30 505	0,49	29 101	0,48
Resultat før tap på utlån	78 823	1,27	69 247	1,15
Bokførte tap på utlån	2 030	0,03	1 693	0,03
Gev/tap ikke-fin.eiendeler	60	0,00	-77	0,00
Resultat før skatt	76 854	1,24	67 477	1,12
Skattekostnad	14 731	0,24	14 024	0,23
Resultat etter skatt	62 123	1,00	53 453	0,89
Egenkapitalavkastning (%)	11,8		10,7	

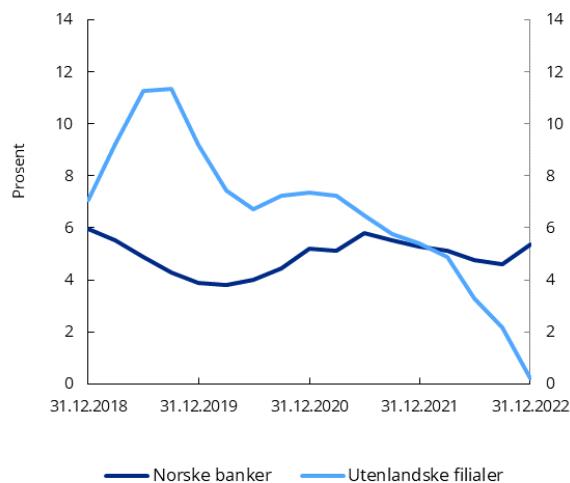
- Bankenes samlede utlånsvekst var 7,7 prosent i 2022. Dette er nær tre prosentpoeng høyere enn ved utgangen av 2021. Svakere kronekurs i perioden bidrar til å øke vekstraten. Dette påvirker særlig veksten for gruppen av større banker, som har høyere andel utlån i utenlandsk valuta enn de mellomstore og mindre bankene.
- Bankenes vekst i utlån til innenlandske bedriftskunder har økt markert det siste året, til en vekst ved utgangen av 2022 på 12,9 prosent for norske banker. Veksten fra utenlandske bankers filialer var 8,9 prosent, se figur 2.10.
- Utlånsveksten til innenlandske personkunder gikk svakt ned gjennom de tre første kvartalene i 2022, men tok seg noe opp mot slutten av året, til en tolvmånedersvekst på 5,4 prosent ved utgangen av 2022. Utenlandske bankers filialer har redusert utlånsveksten betydelig de siste årene, til en tolvmånedersvekst på kun 0,2 prosent ved utgangen av 2022, se figur 2.11.

Figur 2.10 Vekst i utlån til innenlandske bedriftskunder

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.11 Vekst i utlån til innenlandske personkunder

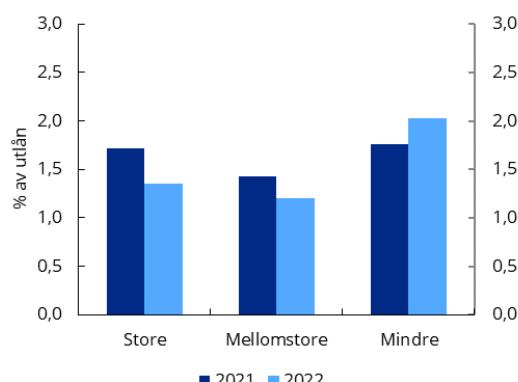
Kilde: Finanstilsynet

- Engasjementer misligholdt mer enn 90 dager etter forfall sank med 9 prosent siste år, og tilsvarte 0,4 prosent av brutto utlån, en svak nedgang fra året før. Andre misligholdte engasjementer, hvor det ennå ikke var gått 90 dager, utgjorde 1,0 prosent av utlån, ned 0,2 prosentpoeng fra året før. Det var også en svak nedgang i misligholdsvolumet i fjerde kvartal isolert. Misligholdsnivået var høyest for gruppene av mellomstore og mindre banker, se figur 2.12, i stor grad som følge av at gruppene omfatter enkelte forbrukslånsbanker.

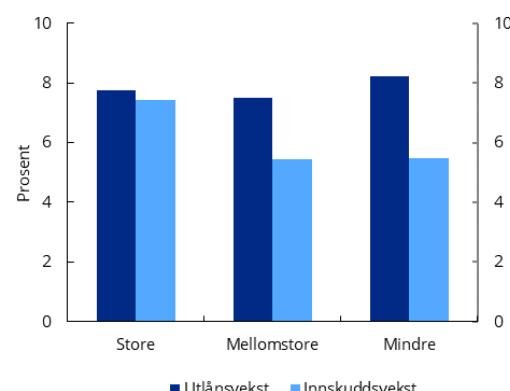
Tabell 2.2 Balanseutvikling for samtlige norske banker

	31.12.2022		31.12.2021		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	6 013,2		5 589,0		7,6
Brutto utlån til kunder	4 214,7		3 934,2		7,1
... inkl. utlån i gruppeide OMF-foretak	4 590,2		4 261,2		7,7
Tapsavsetninger på utlån	-23,4	-0,6	-26,9	-0,7	-13,0
herav trinn 1	-4,2	-0,1	-4,2	-0,1	0,6
herav					
trinn 2	-4,8	-0,1	-4,5	-0,1	8,4
herav trinn 3	-14,4	-0,3	-18,3	-0,5	-21,3
Brutto misligholdte eng., 90 dager	15,5	0,4	16,7	0,4	-8,7
Andre misligholdte eng.	41,5	1,0	48,2	1,2	-16,5
Gjeld til kreditinstitusjoner	249,8		217,0		15,1
Innskudd fra kunder	2 849,7		2 667,2		6,8
Verdipapirgjeld	1 628,7		1 515,8		7,4

Figur 2.12 Misligholdte utlån (sum 90-dagers og andre misligholdte engasjementer)

Figur 2.13 12-månedersvekst i utlån og innskudd

Kilde: Finanstilsynet

- Innskudd fra kunder økte med 6,8 prosent siste 12 måneder, og veksten var høyest for gruppen av store banker, se figur 2.13. Innskuddsdekningen for bankene samlet var 62 prosent på konsernnivå (og inkludert utlån overført til gruppelide OMF-foretak) og 103 prosent i morbank (ikke-konsolidert).

Utenlandske bankers filialer

- Norske filialer av utenlandske banker oppnådde noe lavere resultater enn ett år tidligere, i hovedsak som følge av reduksjon i andre inntekter, se tabell 2.3.
- Filialene samlet hadde tilnærmet null i tap på utlån, etter betydelige netto tilbakeføringer av tapsavsetninger for de fleste av de store nordiske bankenes filialer i Norge.
- Samlet utlånsvekst for filialene var 5,1 prosent i 2022. Innskuddsveksten fra kunder var 2,4 prosent siste år og førte dermed til en reduksjon i innskuddsdekningen av utlån, med i overkant av 1 prosentpoeng, til 51 prosent.
- Misligholdte utlån tilsvarte 1,2 prosent av utlånmassen, etter en reduksjon siste år på 0,4 prosentpoeng.

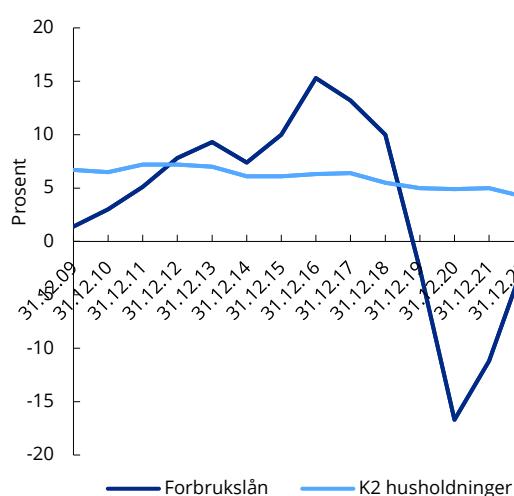
Tabell 2.3 Utenlandske bankers filialer i Norge (filialer med innskuddsvirksomhet)

	2022		2021	
	Mill.kr	% GFK	Mill.kr	% GFK
Netto renteinntekter	25 370	1,34	24 165	1,33
Andre inntekter	10 891	0,57	11 357	0,62
herav verdiendr. på fin. instr.	1 158	0,06	1 410	0,08
Driftskostnader	17 025	0,90	16 094	0,89
herav lønn og personalkostnader	7 103	0,37	7 038	0,39
Resultat før tap	19 236	1,01	19 428	1,07
Tap på utlån	57	0,00	2 715	0,15
Resultat før skatt	19 179	1,01	16 713	0,92
 31.12.2022				
Forvaltningskapital	Mrd.kr		Mrd.kr	Vekst
Brutto utlån til kunder (inkl. OMF-foretak)	1 955		1 846	5,9
Innskudd fra kunder	815		796	2,4

2.3 Forbrukslån

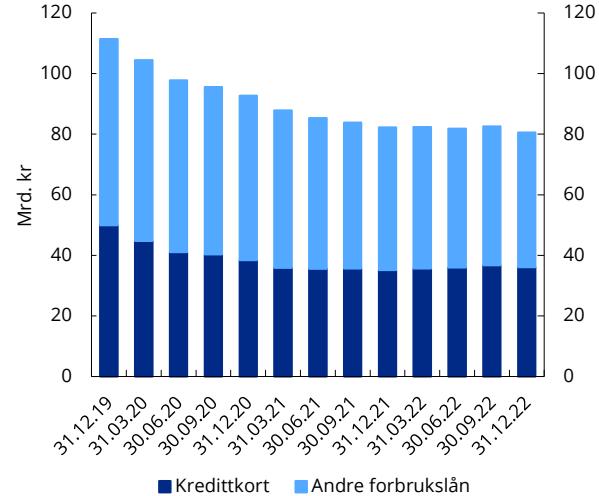
- Finanstilsynet gjennomfører hvert kvartal en utvalgsundersøkelse² av foretak som tilbyr forbrukslån i det norske markedet. Forbrukslån omfatter kredittkortlån og andre lån uten sikkerhet til personkunder. Volumet av forbrukslån til norske kunder falt med 2,1 prosent fra utgangen av 2021 til utgangen av 2022 for foretakene i undersøkelsen, se figur 2.14 og tabell 2.4. Justert for salg av porteføljer av misligholdte lån³ var det en økning i utlånene på 2,6 prosent.
- Utlånsvolumet i det norske forbrukslånsmarkedet har falt mye siden 2019, men nedgangen har flatet ut det siste året, se figur 2.15.
- De totale forbrukslånenne gitt av foretakene i utvalget, som inkluderer forbrukslån i utlandet for norske banker og Bank Norwegian, økte med nær 5,4 prosent i 2022.

Figur 2.14 Tolvmånedersvekst i forbrukslån i Norge og husholdningenes innenlandsgjeld (K2)

Kilder: Finanstilsynet og SSB (K2)

Figur 2.15 Utlånsvolum i foretak som yter forbrukslån i Norge

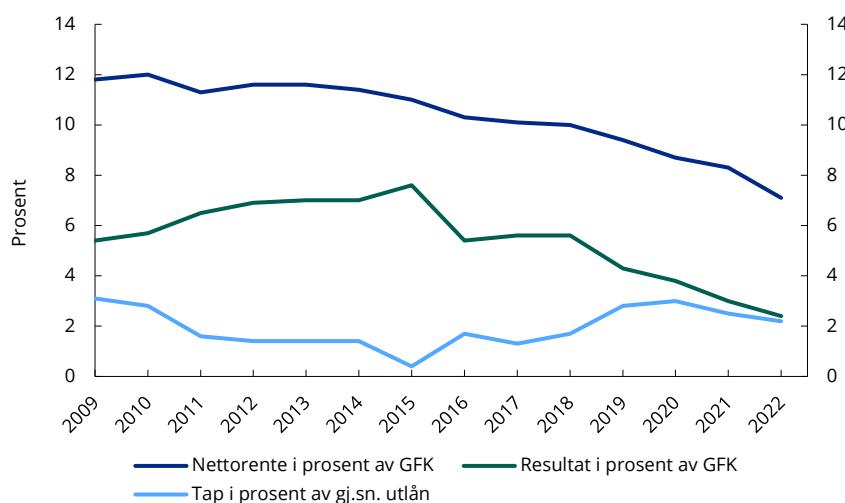
Kilde: Finanstilsynet

- Lavere netto renteinntekter var hovedårsaken til nedgangen i resultatet sammenlignet med året før, se figur 2.16 og tabell 2.5. De bokførte tapene falt i 2022, og utgjorde 2,2 prosent av forbrukslånenne. For norske forbrukslånsbanker utgjorde tapene 3,0 prosent.

² Ved utgangen av 2022 besto utvalget av 30 banker og finansieringsforetak som har ytt lån uten sikkerhet til personkunder. Både norske foretak og utenlandske filialer i Norge inngår. Lån uten sikkerhet i finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån inngår ikke i Finanstilsynets utvalgsundersøkelse. Det gjør heller ikke lån gitt av utenlandske foretak som driver grensekryssende virksomhet.

³ Justeringen innebærer at solgt volum i perioden 31.12.2021 – 31.12.2022 er lagt til samlet volum utestående per 31.12.2022.

Figur 2.16 Resultatutvikling forbrukslån*

*Resultatutviklingen gjelder for totale forbrukslån i utvalget som inkluderer utlån i utlandet for enkeltforetak.

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.4 Utviklingen i forbrukslån¹

	Samlet utvalg		Norske forbrukslånsbanker	
	2022	2021	2022 ²	2021
Forbrukslån per 31.12. Totalt (mill. kr)	145 966	138 488	20 929	55 483
Årsvekst %	5,4	-10,5	12,9	-12,3
Forbrukslån per 31.12. Norge (mill. kr)	80 570	82 277	10 298	24 764
Årsvekst %	-2,1	-11,2	-7,3	-14,9
Tap i % av gj.sn. forbrukslån (annualisert)	2,2	2,5	3,0	4,2
Nettorente i % av GFK (annualisert)	7,1	8,3	6,5	8,0
Resultat ord. drift i % av GFK (annualisert)	2,4	3,0	1,1	2,0
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Totalt	8,1	11,9	5,8	16,1
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Norge	7,5	11,3	7,6	15,9

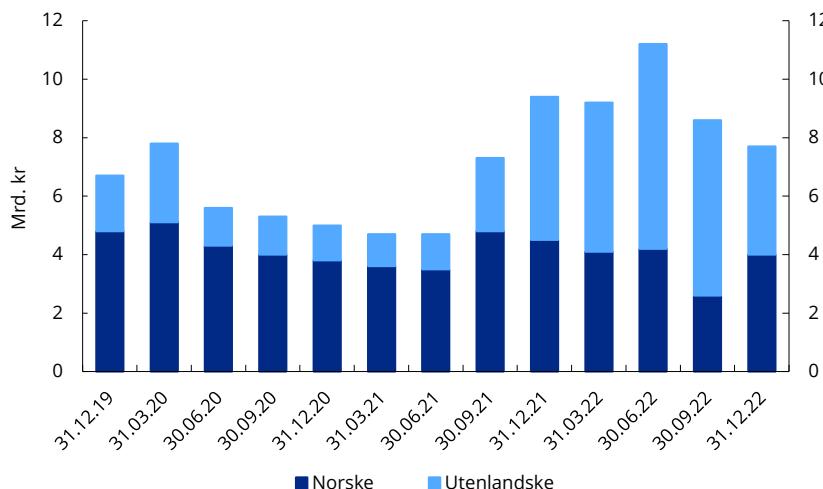
¹Vekstratene er beregnet for sammenlignbart utvalg.

²Bank Norwegian ble utenlandsfilial av Nordax Bank AB 30.november 2022, og inngår ikke i tallene for norske forbrukslånsbanker for 2022.

Kilde: Finanstilsynet

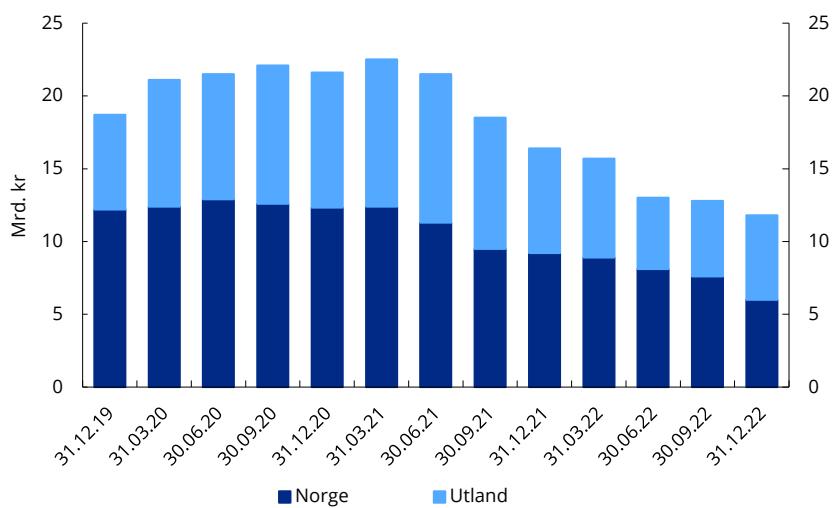
- Foretakene i utvalget solgte porteføljer til en pålydende verdi av 7,7 mrd. kroner i 2022. Av dette var 4,0 mrd. kroner utlån i Norge. Volumet av solgte porteføljer har vært stabilt de siste to kvartalene etter en kraftig økning i andre kvartal 2022, men det var en økning i salg av norske porteføljer i fjerde kvartal, se figur 2.17. I tillegg satser flere av de tidligere forbrukslånsbankene i større grad på markedet for omstartslån⁴ (lån med pant i bolig).

⁴ Lån som benyttes for å samle flere lån og refinansiere lån med høy rente. Målgruppen er gjerne låntakere med økonomiske utfordringer, betalingsanmerkninger e.l. Det nye lånet får lavere rente enn de tidligere lånene, men renten er vanligvis betydelig høyere enn ordinære lån med pant i bolig.

Figur 2.17 Solgte porteføljer av misligholdte forbrukslån siste 12 måneder

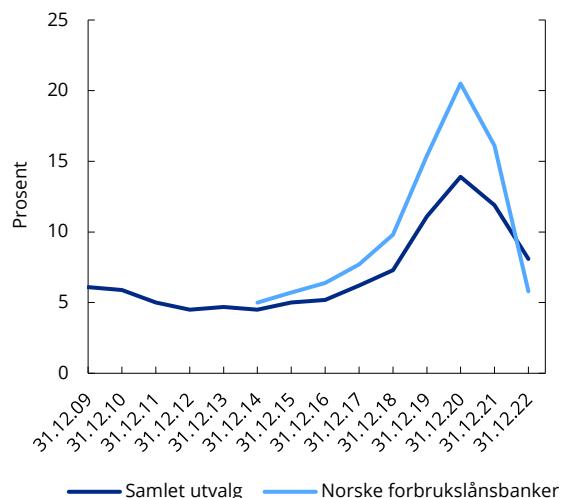
Kilde: Finanstilsynet

- Volumet av misligholdte lån i foretakene i utvalget, ble redusert med 4,6 mrd. kroner siste tolv måneder og utgjorde 11,8 mrd. kroner ved utgangen av 2022, se figur 2.18. Av dette utgjorde misligholdt volum i det norske markedet 6,0 mrd. kroner, en nedgang på 3,2 mrd. kroner fra utgangen 2021. Nedgangen er påvirket av salg av porteføljer med misligholdte lån og lavere utlånsaktivitet.
- Salg av misligholdte porteføljer det siste året har også bidratt til en nedgang i andelen misligholdte lån i foretakene samlet, se tabell 2.5 og figur 2.19. Andelen er likevel fortsatt høy, og utgjorde 7,5 prosent for utlån i Norge, ved utgangen av 2022, for utvalget samlet. For norske forbrukslånsbanker var andelen 7,6 prosent, se figur 2.20.

Figur 2.18 Misligholdte forbrukslån (over 90 dager)

Kilde: Finanstilsynet

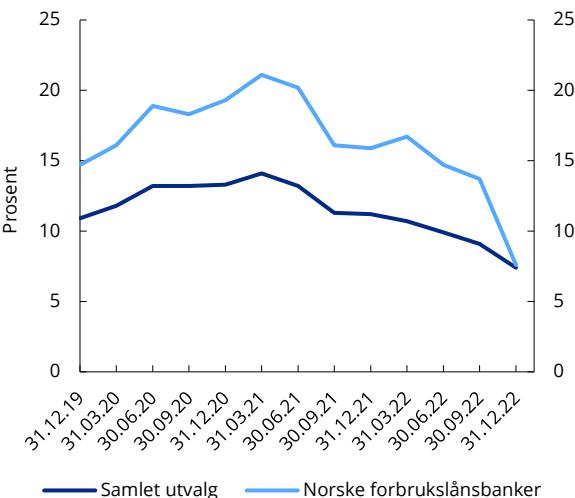
Figur 2.19 Mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån totalt*

*Brutto mislighold for totale forbrukslån, inkludert norske foretaks utlån i utlandet.

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.20 Mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån i Norge*

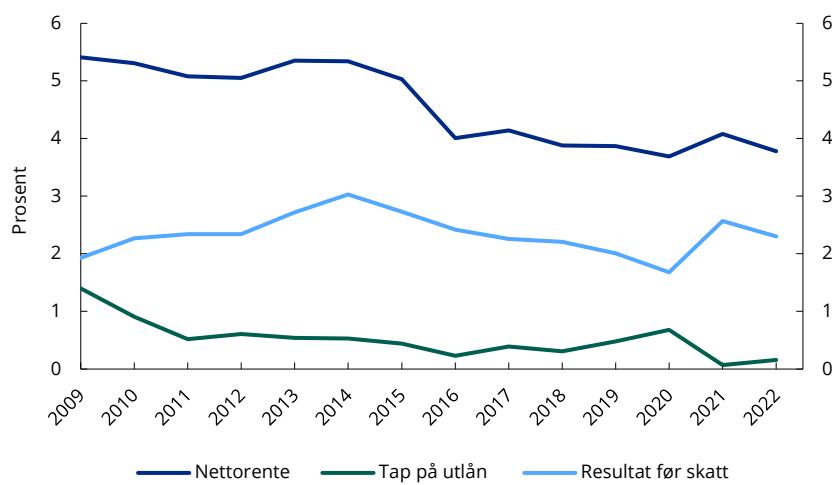
*Brutto mislighold for forbrukslån i det norske markedet

Kilde: Finanstilsynet

2.4 Finansieringsforetak

- Finansieringsforetakenes⁵ resultat før skatt, var 0,3 prosentpoeng lavere enn året før, se tabell 2.5 og figur 2.21. Netto renteinntekter ble noe redusert, mens tap på utlån var noe høyere enn i 2021. Egenkapitalavkastningen var 0,8 prosentpoeng lavere enn året før.
- Finansieringsforetakenes utlån økte med 7,5 prosent i 2022, se tabell 2.11.

Figur 2.21 Resultatutvikling, finansieringsforetak

Kilde: Finanstilsynet

⁵ Utvalget omfatter 31 norske foretak (norske juridiske enheter) med leasing, bilfinansiering, factoring og forbrukslån som kjernevirksemhet. Foretak med samme type virksamhet, men konsekjon som kredittforetak, inngår også i utvalget. I tillegg inngår norske finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån.

Tabell 2.5 Resultatposter finansieringsforetak totalt

	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	6 926	3,78	7 064	4,08
Andre inntekter	538	0,29	337	0,19
herav verdiendr. finansielle instrumenter	49	0,03	16	0,01
Andre kostnader	2 673	1,46	2 425	1,40
herav lønn og personalkostnader	1 386	0,76	1 327	0,77
Driftsresultat før tap	4 499	2,46	4 580	2,65
Bokførte tap på utlån	295	0,16	125	0,07
Resultat før skatt	4 204	2,30	4 454	2,57
Skattekostnad	953	0,52	1 209	0,70
Resultat etter skatt	3 251	1,78	3 246	1,88
Egenkapitalavkastning	8,6 %		9,4 %	

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.6 Balanseposter finansieringsforetak totalt

	31.12.2022		31.12.2021		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	191 322		179 005		6,9
Brutto utlån til kunder	189 571		176 315		7,5
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-4 830	-2,5	-4 605	-2,6	
herav Steg 1 (IFRS)	-536	-0,3	-645	-0,4	
herav Steg 2 (IFRS)/Gruppenedskr. (NGAAP)	-2 860	-1,5	-2 571	-1,5	
herav steg 3 (IFRS)/Individuelle nedskr. (NGAAP)	-1 434	-0,8	-1 390	-0,8	
Brutto misligholdte lån over 90 dager	17 211	9,1	15 012	8,5	
Innlån fra kreditinstitusjoner og finansieringsforetak	105 770		103 245		2,4

Kilde: Finanstilsynet

- For gruppen av finansieringsforetak med leasing og bilfinansiering som kjernevirksemhet var resultatet marginalt lavere enn året før. Netto renteinntekter falt noe, mens det var en liten økning i tap på utlån, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Hovedposter for foretak med leasing/bilfinansiering som kjernevirksomhet

	2022		2021	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	4 813	3,10	4 752	3,19
Driftsresultat før tap	3 487	2,25	3 282	2,20
Bokførte tap på utlån	200	0,13	16	0,01
Resultat før skatt	3 288	2,12	3 266	2,19
Skattekostnad	742	0,48	931	0,62
Resultat etter skatt	2 545	1,64	2 335	1,57

	31.12.2022		31.12.2021	
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån
Brutto utlån til kunder	161 429		152 074	
herav leasing	88 361		85 931	
Brutto misligholdte lån, 90 dager	2 044	1,3	1 904	1,3

Kilde: Finanstilsynet

- For finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån og fordringer, falt resultat før skatt sammenlignet med året før og utgjorde 5,2 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i 2022, se tabell 2.8. Resultatutviklingen er påvirket av en nedgang i netto renteinntekter. Tall rapportert til Gjeldsregisteret ved utgangen av 2022, viste en økning i rentebærende forbruksgjeld i norske porteføljekjøpsforetak på 9,5 prosent siste tolv måneder. Veksten er påvirket av at enkeltforetak kjøpte flere norske porteføljer i fjerde kvartal 2022. Den samlede forbruksgjelden i porteføljekjøpsforetakene utgjorde om lag 29 mrd. kroner ved utgangen av 2022, se figur 2.22.

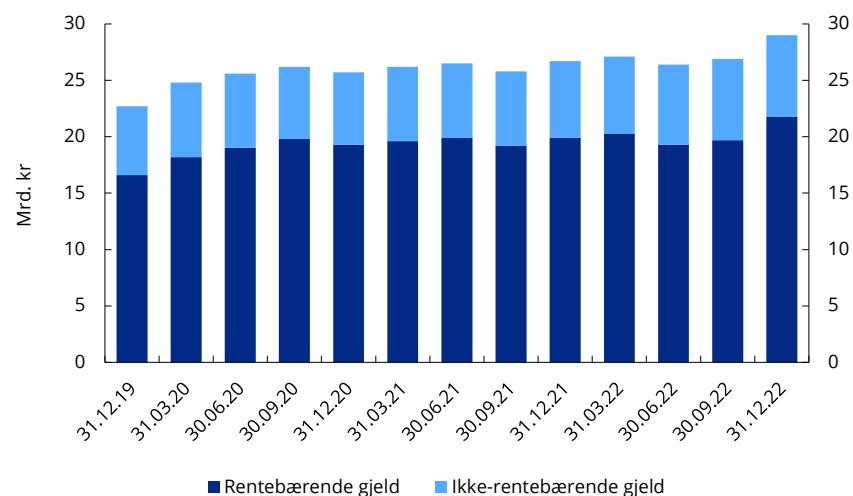
Tabell 2.8 Hovedposter for foretak som kjøper misligholdte lån og fordringer

	2022		2021	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	1 142	8,15	1 345	11,44
Driftsresultat før tap	752	5,37	1 065	9,05
Bokførte tap på utlån	18	0,13	24	0,20
Resultat før skatt	734	5,24	1 041	8,85
Skattekostnad	182	1,30	249	2,12
Resultat etter skatt	552	3,94	792	6,73

	31.12.2022		31.12.2021	
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån
Brutto utlån til kunder	15 257		13 288	
Brutto misligholdte lån over 90 dager	14 906	97,7	12 849	96,7
Samlet forbruksgjeld	28 937		26 704	
herav rentebærende gjeld	21 761		19 864	
herav ikke-rentebærende gjeld	7 176		6 840	

Kilder: Finanstilsynet og Gjeldsregisteret AS

Figur 2.22 Forbrukskjeld i porteføljekjøpsforetak

Kilder: Finanstilsynet og Gjeldsregisteret AS

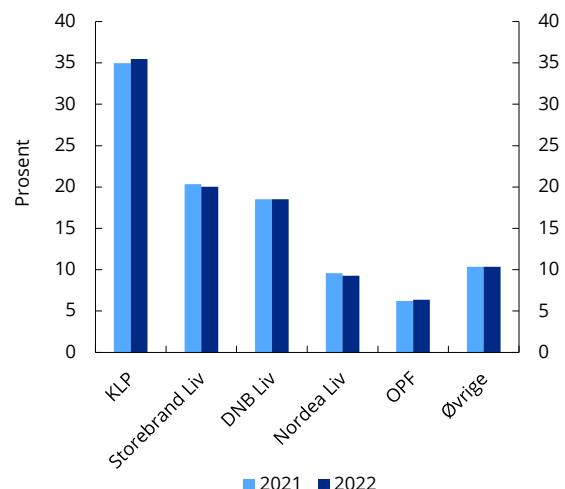
3 Forsikringsforetak og pensjonskasser

3.1 Livsforsikringsforetak

Strukturen i livsforsikringsmarkedet

- Det var 11 norske livsforsikringsforetak ved utgangen av 2022. I tillegg var det 9 filialer av utenlandske foretak som hadde en markedsandel på til sammen 0,2 prosent.
- KLP, Storebrand Livsforsikring og DNB Livsforsikring hadde 74 prosent av samlet forvaltningskapital i det norske livsforsikringsmarkedet per 31. desember 2022, se figur 3.1. Andelen har vært stabil de siste årene.

Figur 3.1 Markedsandeler i livsforsikring, målt i prosent av forvaltningskapital

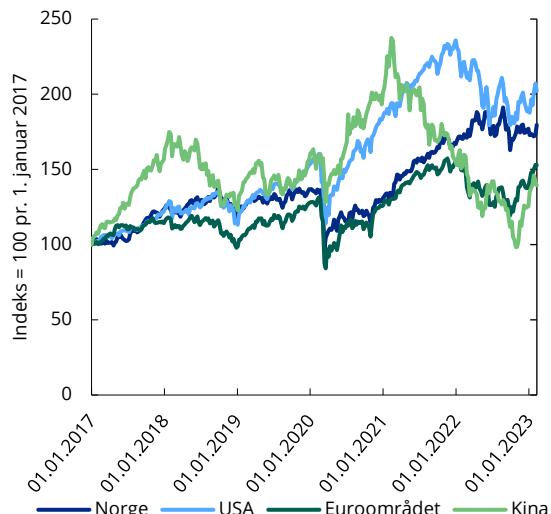

Kilder: Finanstilsynet og Statistisk sentralbyrå

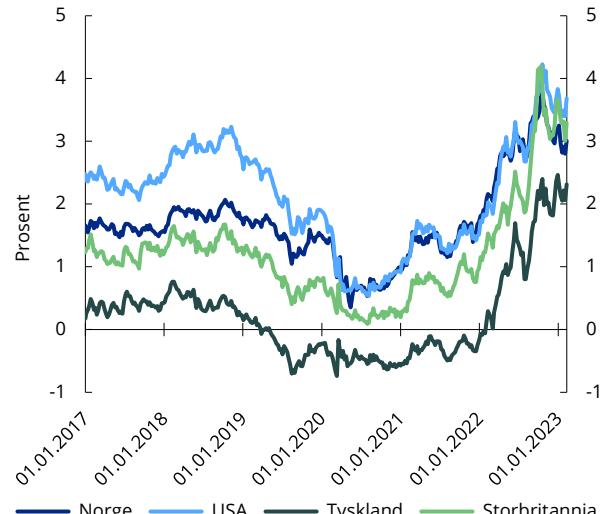
I det følgende omtales utviklingen i samtlige 11 norske livsforsikringsforetak i 2022 sammenlignet med 2021.

Avkastning og resultat

- Negativ utvikling i internasjonale aksjemarkeder og betydelig renteoppgang, se figur 3.2 og 3.3, har bidratt til negativ avkastning og svakere resultater i livsforsikringsforetakene i 2022.

Figur 3.2 Aksjeindekser utvalgte land

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 09.02.23

Figur 3.3 Rente på 10-årige statsobligasjoner

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 09.02.23

- Den verdijusterte avkastningen⁶ i kollektivporteføljen, som inkluderer de urealiserte verdiendringene, var -0,7 prosent, ned fra 7,1 prosent i 2021, se figur 3.4.
- Bokført avkastning i kollektivporteføljen var 0,1 prosent, ned fra 5,2 prosent i 2021.
- Negative verdiendringer på aksjer og obligasjoner samt realisert tap på derivater bidro mest til de negative investeringsinntektene i kollektivporteføljen, se figur 3.5.
- Avkastningen i investeringsvalgporteføljen var på -7,9 prosent, ned fra 11,8 prosent i 2021. Nedgangen kommer av fall i aksjemarkedene.
- Livsforsikringsforetakenes kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger og bufferfond⁷ ble redusert med henholdsvis 10 mrd. kroner (0,5 prosent av GFK), 5 mrd. kroner (0,2 prosent av GFK) og 26 mrd. kroner (1,3 prosent av GFK), mot en samlet økning på 38 mrd. kroner (2 prosent av GFK) i 2021.
- Livsforsikringsforetakenes resultat før skatt var på 6,7 mrd. kroner (0,3 prosent av GFK), en nedgang fra 9,4 mrd. kroner (0,5 prosent av GFK) i 2021, se tabell 3.1.

⁶ Etter at regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond ble innført 1. januar 2022, har ikke KLP og OPF kursreguleringsfond. Beregningen og verdien av størrelsene på bokført og verdijustert avkastning blir dermed lik for disse foretakene, se [forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikrings- og pensjonsforetak § 3](#).

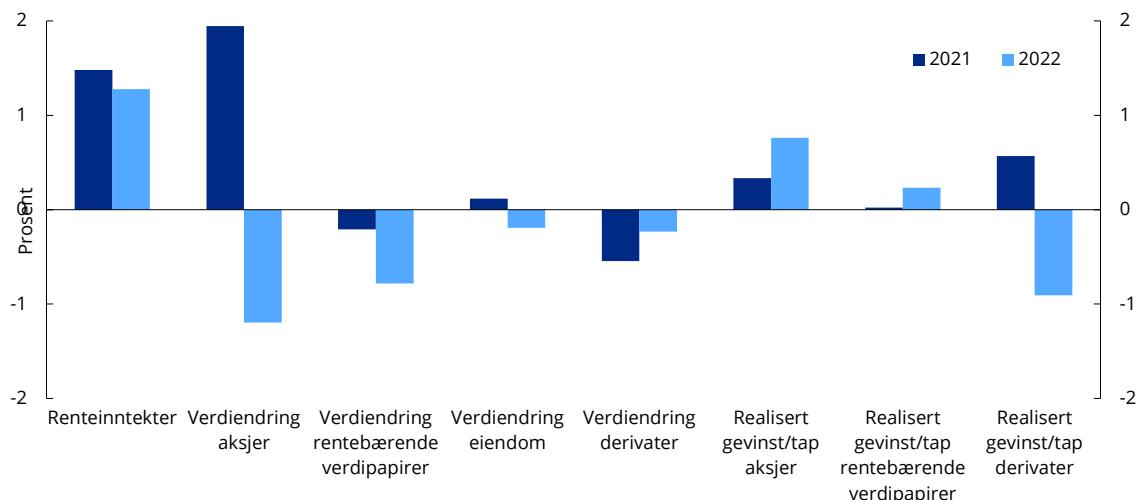
⁷ Regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond er innført for kommunale pensjonsordninger fra 1. januar 2022. Bufferfondet erstattet fra samme dato kursreguleringsfondet og tilleggsavsetningene for disse ordningene og omfatter foretakene KLP og OPF, samt delen av Storebrands virksomhet knyttet til kommunal tjenestepensjon.

Figur 3.4 Avkastning i kollektivporteføljen i livsforsikringsforetak

Kilder: Finanstilsynet

Figur 3.5 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Kilder: Finanstilsynet

Tabell 3.1 Utvalgte resultatposter for livsforsikringsforetakene

	2022	2021		
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Forfalte bruttopremier	136 252	6,8	137 031	7,1
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-9 079	-0,5	83 856	4,4
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	25 610	1,3	28 419	1,5
herav verdiendringer	-44 598	-2,2	23 783	1,2
herav gevinst ved realisasjon	1 403	0,1	17 563	0,9
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	-54 149	-2,7	62 164	3,2
Utbetalte erstatninger	-74 707	-3,7	-67 390	-3,5
Endring i forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser	2 246	0,1	-77 145	-4,0
herav endring i kursreguleringsfond	9 602	0,5	-26 571	-1,4
herav endring i tilleggsavsetninger	4 796	0,2	-10 970	-0,6
herav endring i bufferfond	25 896	1,3	0	0,0
Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser	-4 413	-0,2	-17 679	-0,9
Resultat fra kundeporteføljene (teknisk regnskap)	4 671	0,2	5 280	0,3
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	2 051	0,1	4 119	0,2
Resultat før skatt	6 722	0,3	9 399	0,5
Endringer i kursreguleringsfond	-9 602	-0,5	26 571	1,4
Verdijustert resultat før skatt	-2 880	-0,1	35 970	1,8
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	6 258	0,3	7 402	0,4

Kilde: Finanstilsynet

Balanse

- Livsforsikringsforetakenes totale forvaltningskapital ble redusert med én prosent til 1 999 mrd. kroner det siste året, se tabell 3.2.
- Utlån og fordringer til amortisert kost utgjør den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen, se figur 3.6. Andelen økte med ett prosentpoeng det siste året. Andelen "hold til forfall"-obligasjoner økte med to prosentpoeng. Andelen obligasjoner til virkelig verdi ble i samme periode redusert med tre prosentpoeng til 16 prosent.
- Aksjer og andeler utgjør den største andelen av investeringene i investeringsvalgporteføljen med 64 prosent, se figur 3.7. Aksjeandelen ble redusert med to prosentpoeng det siste året.

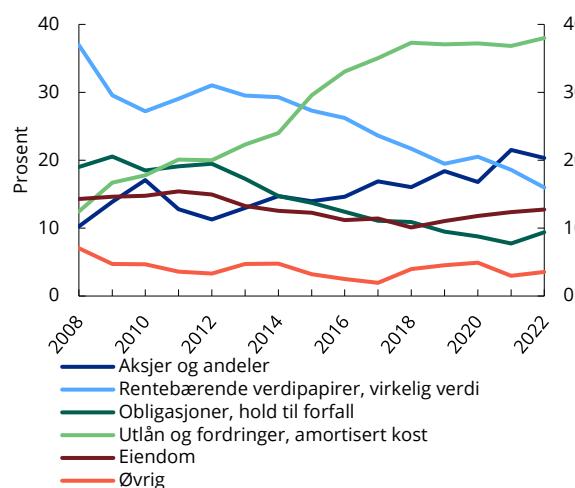
Tabell 3.2 Utvalgte balanseposter for livsforsikringsforetakene

	2022	2021		
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	176 179	8,8	171 081	8,5
Finansielle eiendeler til amortisert kost	665 081	33,3	623 155	30,9
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	1 086 451	54,4	1 153 129	57,1
herav aksjer og andeler	620 602	31,1	655 801	32,5
herav rentebærende verdipapirer	428 556	21,4	468 413	23,2
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	1 998 670	100,0	2 018 011	100,0
herav eiendeler i selskapsporteføljen	161 033	8,1	165 356	8,2
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1 280 437	64,1	1 279 435	63,4
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	556 768	27,9	571 142	28,3
Forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser	1 254 477	62,8	1 265 145	62,7
herav premierreserve	1 046 852	52,4	1 007 335	49,9
herav tilleggsavsetninger	20 465	1,0	83 799	4,2
herav kursreguleringsfond	5 623	0,3	114 366	5,7
herav bufferfond	130 947	6,6	0	0,0

Kilde: Finanstilsynet

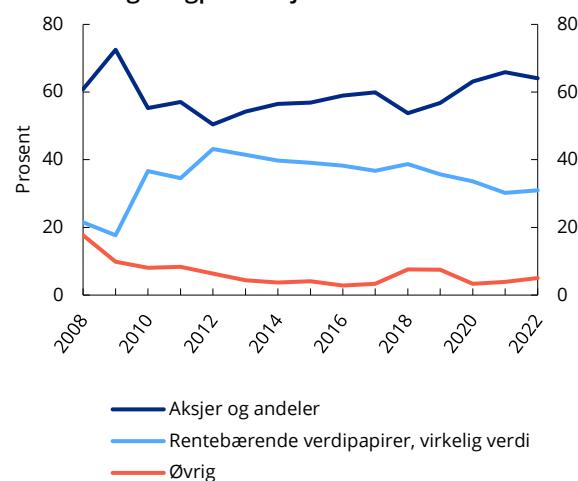
Figur 3.6 Investeringer i kollektivporteføljen.

Andeler

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.7 Investeringer i investeringsvalgporteføljen. Andeler

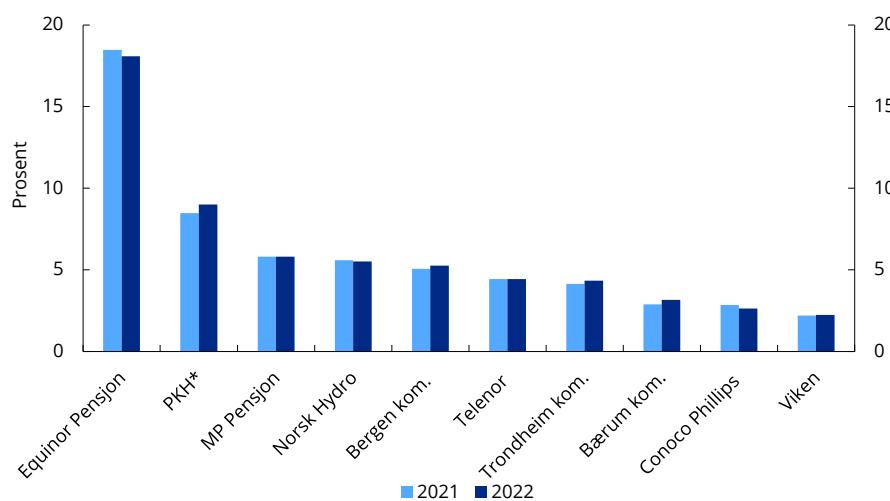
Kilde: Finanstilsynet

3.2 Pensjonskasser

Strukturen i pensjonskassemarkedet

- Det var 77 pensjonskasser i det norske markedet ved utgangen av 2022, herav 45 private og 32 kommunale. Pensjonskassenes samlede forvaltningskapital var på om lag 435 mrd. kroner.
- Equinor Pensjon var den klart største pensjonskassen med en forvaltningskapital på 79 mrd. kroner og en markedsandel på 18 prosent, se figur 3.8. De ti største pensjonskassene hadde en samlet markedsandel på 60 prosent. Andelen er om lag uendret fra utgangen av 2021.

Figur 3.8 Markedsandeler for de ti største pensjonskassene, målt i prosent av forvaltningskapital

* Pensjonskassen for helseforetakene i hovedstadsområdet

Kilde: Finanstilsynet

- Over tid har kommunale pensjonskasser økt sin andel av pensjonskassenes forvaltningskapital. Andelen var 48 prosent ved utgangen av 2022.

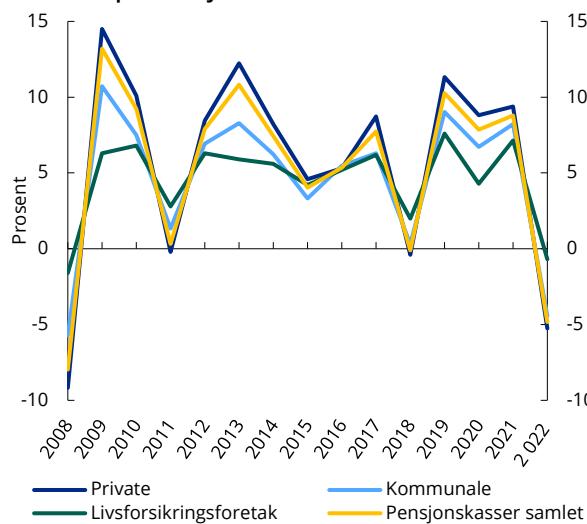
- Pensjonskassene står for om lag 18 prosent av forvaltningskapitalen i livsforsikringsforetakene og pensjonskassene sett under ett. Denne andelen har vært relativt stabil over tid. Equinor Pensjon er den syvende største pensjonsinnretningen med en markedsandel på 3 prosent når man ser livsforsikringsforetak og pensjonskasser under ett.
-

Omtalen av avkastning, resultat og balanse i det følgende omfatter de 54 største pensjonskassene av totalt 77 pensjonskasser. 29 kommunale og 25 private pensjonskasser inngår i omtalen. Disse 54 pensjonskassene har en samlet markedsandel på om lag 98 prosent i det norske pensjonskassemarkedet.

Avkastning og resultat

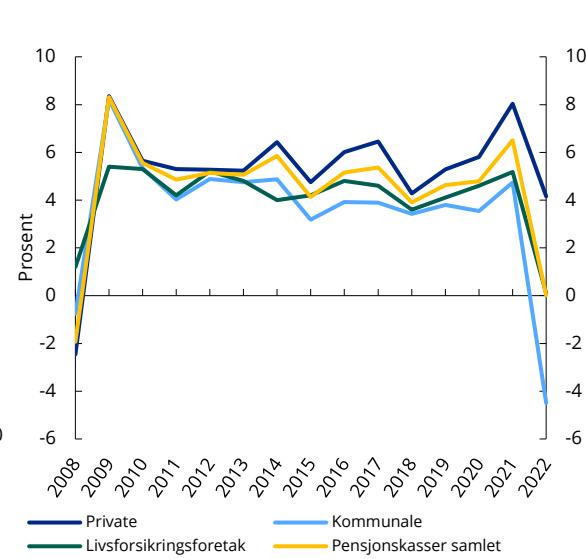
- Pensjonskassenes verdijusterte avkastning i kollektivporteføljen, som inkluderer de urealiserte verdiendringene, var -5,1 prosent i 2022, noe som er en betydelig nedgang fra 2021 da avkastningen var 8,9 prosent, se figur 3.9. Verdinedgang på aksjer og obligasjoner var hovedårsakene til nedgangen i avkastningen. Den bokførte avkastningen var 0,01 prosent, ned fra 6,5 prosent i 2021.
- For private og kommunale pensjonskasser hver for seg var den verdijusterte avkastningen henholdsvis -5,5 prosent og -4,6 prosent, se figur 3.9. Den bokførte avkastningen var 4,2 prosent for private og -4,5 prosent⁸ for kommunale pensjonskasser, se figur 3.10.

Figur 3.9 Verdijustert avkastning i kollektivporteføljen

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.10 Bokført avkastning i kollektivporteføljen

Kilde: Finanstilsynet

- Verdinedgang på aksjer og obligasjoner var hovedårsakene til de negative inntektene fra investeringer i kollektivporteføljen i 2022, se tabell 3.3 og figur 3.11. Verdinedgangen på aksjer var større for private enn kommunale pensjonskasser, se figur 3.12.
- Kursreguleringsfondet, tilleggsavsetningene og bufferfondet ble redusert med hhv. 17 mrd. kroner (4 prosent av GFK), 0,4 mrd. kroner (0,1 prosent av GFK) og 11 mrd. kroner (2,6 prosent av GFK) i 2022. Til sammenligning økte kursreguleringsfondet med 11,6 mrd. kroner (2,7 prosent av GFK) i 2021 da det var oppgang i aksjemarkedene.

⁸ For kommunale pensjonskasser vil bokført og verdijustert være like fra 2022 da kommunale pensjonskasser ikke lenger har kursreguleringsfond. Små avvik kan forekomme da enkelte kommunale pensjonskasser også har noen private pensjonsordninger.

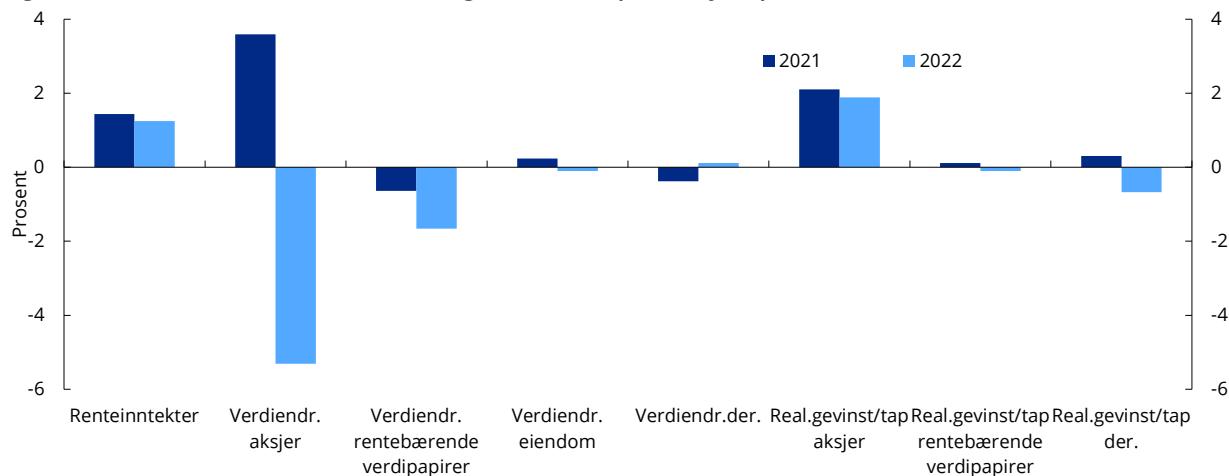
- Pensjonskassenes resultat før skatt ble redusert med 4,9 mrd. kroner, til -0,5 mrd. kroner, (-0,1 prosent av GFK).
- Sytten private og nitten kommunale pensjonskasser hadde et negativt resultat før skatt i 2022.

Tabell 3.3 Utvalgte resultatposter for pensjonskassene

RESULTAT	2022	2021		
	Mill. kr.	% av GFK	Mill. kr.	% av GFK
Forfalte bruttopremier	20 016	4,6	18 854	4,4
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-19 489	-4,5	30 349	7,2
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	5 412	1,2	6 087	1,4
herav gevinst ved realisasjon	4 875	1,1	10 815	2,6
herav verdiendringer	-29 689	-6,8	11 948	2,8
Utbetalte pensjoner mv.	-10 724	-2,5	-9 989	-2,4
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	15 585	3,6	-28 660	-6,8
herav endring i premierreserve mv.	-12 625	-2,9	-13 144	-3,1
herav endring i kursreguleringsfond	17 177	4,0	-11 575	-2,7
herav endring i bufferfond	11 128	2,6	0	0,0
Midler tilordnet forsikringskontraktene -kontraktfastsatte forpliktelser	-3 110	-0,7	-9 109	-2,1
Resultat fra kundeporteføljene (tenknisk regnskap)	1 191	0,3	1 364	0,3
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	-1 737	-0,4	3 003	0,7
Resultat før skatt	-547	-0,1	4 367	1,0
Endring i kursreguleringsfond	-17 177	-4,0	11 575	2,7
Verdijustert resultat før skatt	-17 723	-4,1	15 943	3,8
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	-700	-0,2	3 880	0,9

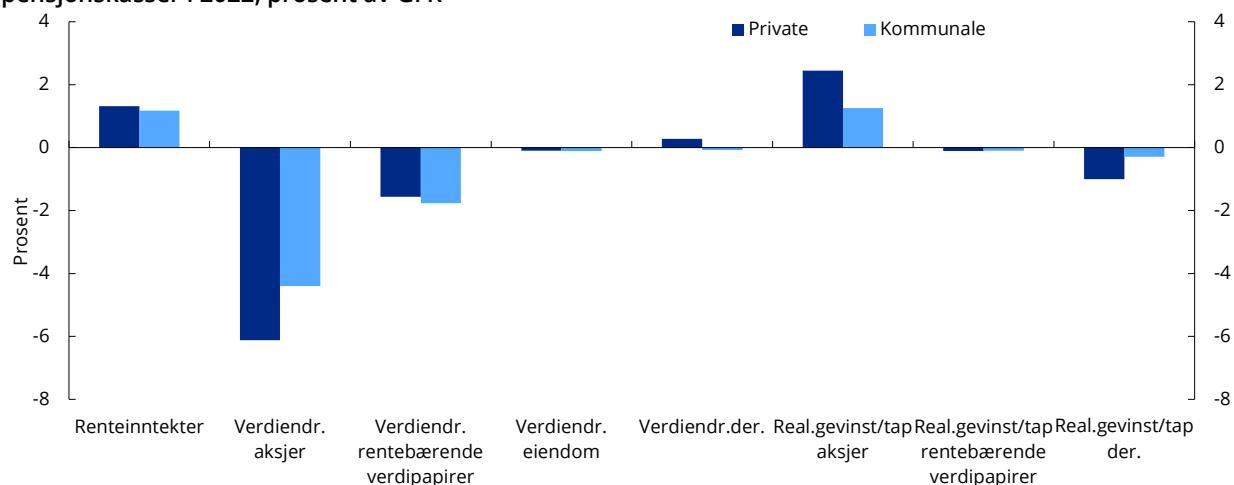
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.11 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.12 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen i private og kommunale pensjonskasser i 2022, prosent av GFK

Kilde: Finanstilsynet

Balanse

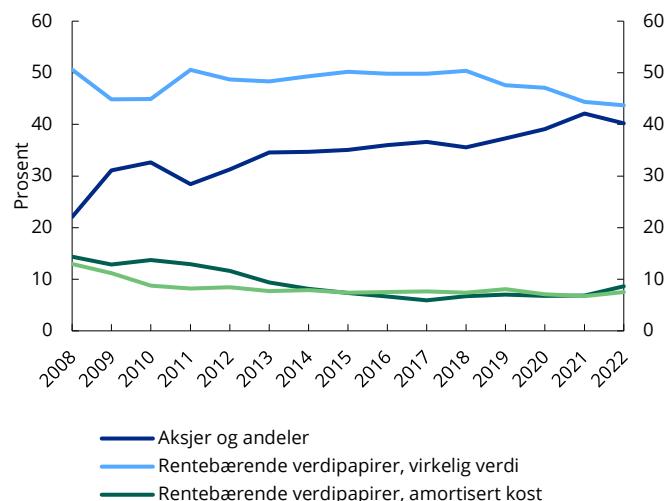
- Forvaltningskapitalen til de 54 største pensjonskassene ble redusert med 4 prosent til 425 mrd. kroner det siste året, se tabell 3.4.
- Kollektivporteføljen utgjorde som året før 85 prosent av forvaltningskapitalen.
- Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi utgjorde fortsatt den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen med 44 prosent, men har avtatt noe de siste årene, se figur 3.13.
- Aksjeandelen i kollektivporteføljen ble redusert med to prosentpoeng i 2022, til 40 prosent.
- For private og kommunale pensjonskasser var aksjeandelen henholdsvis 42 og 38 prosent.

Tabell 3.4 Utvalgte balanseposter for pensjonskassene

31.12.2022		31.12.2021		
	Mill kr.	% av FK	Mill kr.	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkludert eiendomsselskaper)	23 033	5,4	23 249	5,2
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	34 018	8,0	27 913	6,3
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi:	362 313	85,2	387 415	87,4
herav aksjer og andeler	162 845	38,3	179 452	40,5
herav rentebærende verdipapirer	191 150	45,0	200 310	45,2
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	425 203	100,0	443 421	100,0
herav selskapsportefølje	52 533	12,4	52 840	11,9
herav investeringer i kollektivporteføljen	360 289	84,7	377 595	85,2
herav investeringer i investeringsvalgporteføljen	12 379	2,9	12 986	2,9
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	355 078	83,5	374 993	84,6
herav premiereserve mv.	278 850	65,6	266 397	60,1
herav tilleggsavsetninger	10 709	2,5	23 137	5,2
herav kursreguleringsfond	25 132	5,9	69 370	15,6
herav bufferfond	27 943	6,6	0	0,0

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.13 Investeringer i kollektivporteføljen. Andeler

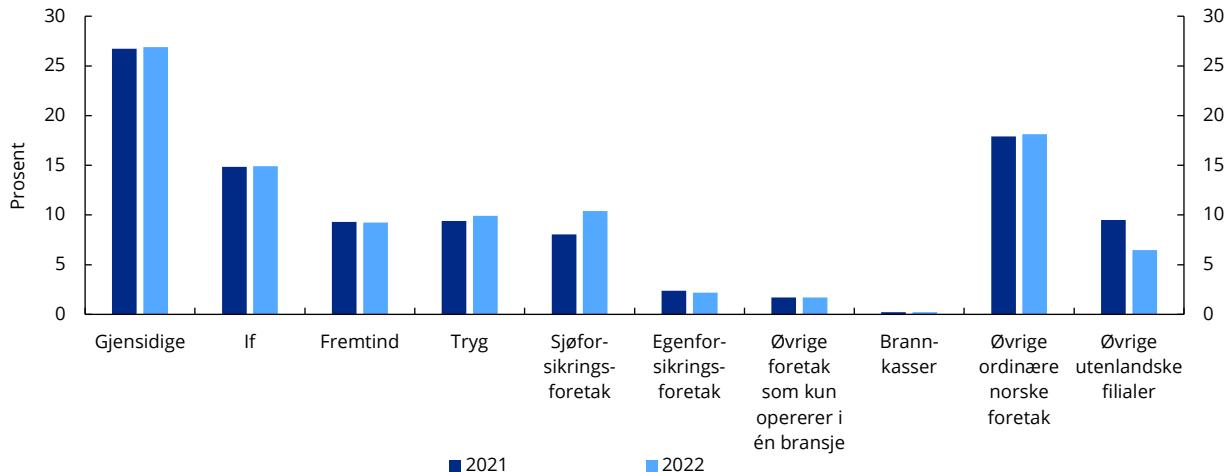
Kilde: Finanstilsynet

3.3 Skadeforsikringsforetak

Strukturen i skadeforsikringsmarkedet

- Det norske skadeforsikringsmarkedet består av 79 skadeforsikringsforetak – ti sjøforsikringsforetak (herunder ett sjøforsikringsforetak med avvikende regnskapsår) tolv brannkasser, ti egenforsikringsforetak, fem sjøtrygdelag, fire andre foretak som kun opererer i én bransje, 13 øvrige ordinære skadeforsikringsforetak og 25 norske filialer av utenlandske skadeforsikringsforetak. Markedsandelene for disse gruppene, målt ved opptjente bruttopremier, har endret seg relativt lite det siste året.
- De fire største skadeforsikringsforetakene, Gjensidige Forsikring ASA, If Skadeforsikring, Fremtind Forsikring AS og Tryg Forsikring, hadde en markedsandel på 61 prosent ved utgangen av 2022, se figur 3.14. Utenlandske aktører hadde en markedsandel på 31 prosent, hvorav If og Tryg hadde en samlet markedsandel på 25 prosent.

Figur 3.14 Andeler av samlede opptjente bruttopremier⁹

Kilder: Finanstilsynet og Statistisk sentralbyrå

⁹ Siden sjøforsikringsforetakene med avvikende regnskapsår har senere rapporteringsfrister enn de øvrige foretakene, er 2022-tallene for disse foretakene basert på prognosenter fra SSB.

Omtalen omfatter utviklingen i 35 skadeforsikringsforetak¹⁰ i 2022 sammenlignet med 2021.

Resultat

- Skadeforsikringsforetakene hadde samlet sett en reduksjon i resultatet i 2022 sammenlignet med i 2021, se tabell 3.5. Målt som andel av premieinntektene for egen regning utgjorde resultat før skatt 18,6 prosent, en reduksjon på 7 prosentpoeng fra året før, se tabell 3.5 og figur 3.15.
- Resultat av forsikringsdriften i prosent av premieinntektene var noe lavere sammenliknet med 2021. Finansresultatet var 2,7 mrd. kroner (4,2 prosent av premieinntektene f.e.r.), mens resultatet i 2021 var 5,2 mrd. kroner (9 prosent av premieinntektene f.e.r.). Justert for Gjensidige sitt salg av Oslo Areal, var samlet finansresultat på -1,2 mrd. kroner (-1,9 prosent av premieinntektene f.e.r.). Utviklingen er drevet av lavere finansinntekter, i hovedsak som følge av nedgang i aksje- og rentemarkedene i 2022, se figur 3.16.
- Kostnadsprosenten er på samme nivå som i 2021, mens skadeprosenten har økt med tre prosentpoeng til 69 prosent, se figur 3.17.¹¹ Kombinertprosent for egen regning økte med to prosentpoeng til 86 prosent.

Tabell 3.5 Utvalgte resultatposter for skadeforsikringsforetakene¹²

RESULTAT	2022		2021	
	Mill. kr	% av premie	Mill. kr	% av premie
Premieinntekter for egen regning	63 878		58 211	
Erstatningskostnader for egen regning	44 175	69,2	38 710	66,5
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	10 996	17,2	10 269	17,6
Resultat av teknisk regnskap	9 148	14,3	9 607	16,5
Netto inntekter fra investeringer	2 981	4,7	5 408	9,3
herav investeringer i datterforetak mv.	4 205	6,6	758	1,3
herav renteintekt og utbytte på finansielle eiendeler	2 302	3,6	1 833	3,1
herav verdiendringer	-3 332	-5,2	914	1,6
herav gevinst ved realisasjon	247	0,4	2 322	4,0
Resultat av ikke teknisk regnskap	2 706	4,2	5 244	9,0
Resultat før skattekostnad	11 854	18,6	14 852	25,5

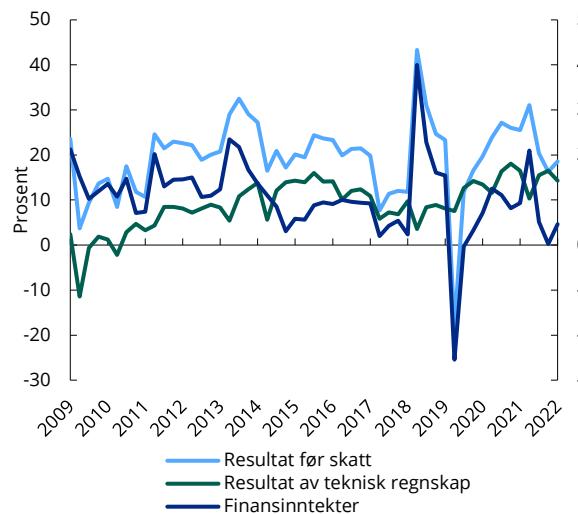
Kilde: Finanstilsynet

¹⁰ Samtlige norske skadeforsikringsforetak med unntak av egenforsikringsforetak (captives), sjøforsikringsforetakene Gard og Skuld, og Den Norske Krigsforsikring for Skib Gjensidig Forening.

¹¹ I beregningen av kostnad- og kombinertprosent for "brannkasser eller gjensidig forsikringsforetak for brann og annen innbo", herav kalt "brannkasser", er post 5 i resultatoppstillingen utelatt, fordi disse foretakene her rapporterer betydelige kostnader forbundet med sin forsikringsagentvirksomhet. Den tradisjonelle beregningen av kombinertprosent gir derfor et misvisende bilde av lønnsomheten. Før 2017 rapporterte foretakene post 4 og 5 samlet. For å ta høyde for dette er post 5 for brannkassene før 2017 beregnet til å være på et nivå tilsvarende 70% av post 4 og post 5.

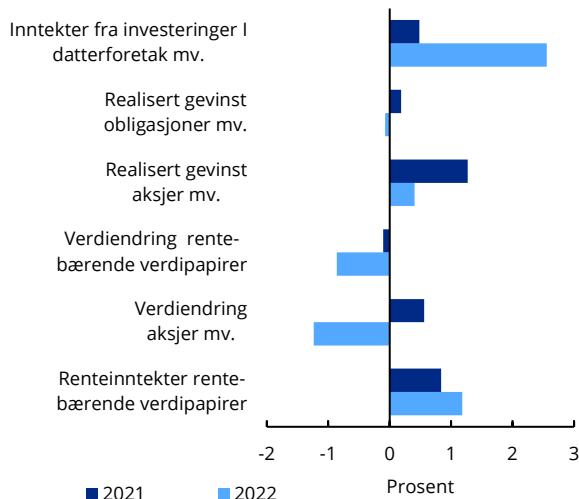
¹² Gjensidige sitt salg av Oslo Areal på omtrent 3,9 mrd. kroner er plassert under 'herav investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak'.

Figur 3.15 Resultater i skadeforsikringsforetakene samlet. Prosent av premieinntektene f.e.r., hittil i år

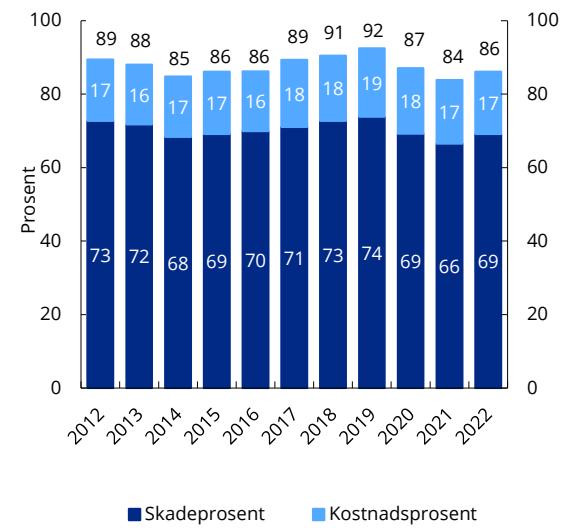
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.16 Netto inntekter fra investeringer, prosent av GFK

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.17 Sum av skade- og kostnadsprosent f.e.r. for skadeforsikringsforetakene samlet (kombinertprosent)

Kilder: Finanstilsynet

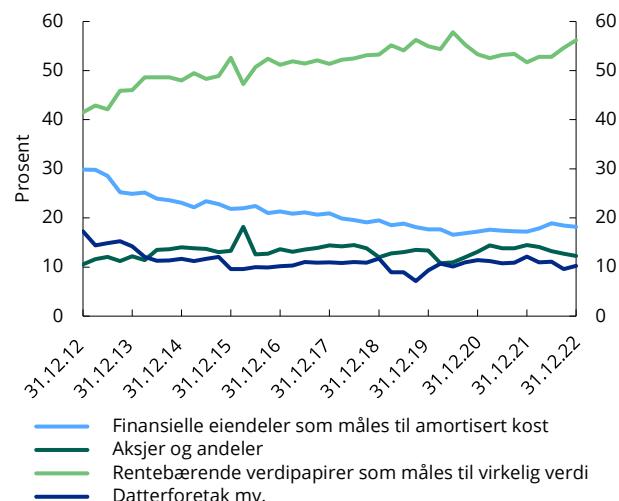
Balanse

- Skadeforsikringsforetakenes forvaltningskapital økte med fire prosent til 168 mrd. kroner, se tabell 3.6.
- Andelen obligasjoner målt til virkelig verdi utgjør den største posten, se figur 3.18. Andelen økte med fire prosentpoeng det siste året. Aksjeandelen ble i samme periode redusert med to prosentpoeng til 12 prosent.

Tabell 3.6 Utvalgte balanseposter for skadeforsikringsforetakene

BALANSE	31.12.22		31.12.21	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Investeringer	124 137	74,1	122 263	75,9
Bygninger og andre faste eiendommer	1 722	1,0	1 682	1,0
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	12 743	7,6	14 809	9,2
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	22 597	13,5	21 007	13,0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	87 075	51,9	84 765	52,6
Aksjer og andeler	15 220	9,1	17 658	11,0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	69 730	41,6	63 197	39,2
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	7 757	4,6	7 406	4,6
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	167 622	100,0	161 141	100,0
Egenkapital	51 972	31,0	48 798	30,3
Forsikringsforpliktelser brutto	86 132	51,4	80 184	49,8
Avsetning for ikke opptjent bruttopremie	27 965	16,7	25 386	15,8
Brutto erstatningsavsetning	57 328	34,2	54 022	33,5

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.18 Skadeforsikringsforetakenes investeringer.**Prosent av samlede investeringer**

Kilde: Finanstilsynet

4 Vedlegg

4.1 Makroøkonomiske størrelser

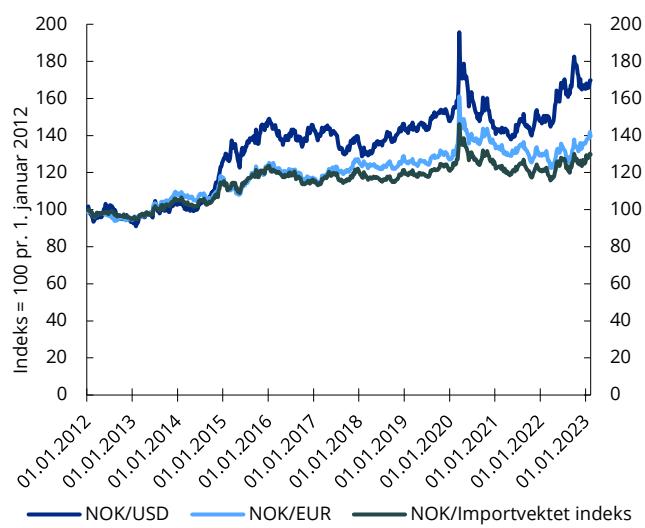
Tabell 4.1 Nøkkeltall norsk økonomi

	3. kv. 20	4. kv. 20	1. kv. 21	2. kv. 21	3. kv. 21	4. kv. 21	1. kv. 22	2. kv. 22	3. kv. 22	4. kv. 22
BNP	4,3	1,4	-0,6	1,3	3,3	0,7	-0,8	1,1	1,3	0,2
BNP Fastlands-Norge	4,9	2,1	-1,0	1,5	2,7	1,3	-0,4	1,2	0,6	0,8
Boligpriser	5,8	8,7	12,5	10,1	8,0	5,2	6,2	6,3	4,3	1,5
K3	5,1	4,4	3,9	3,5	4,4	4,0	4,3	4,3	4,1	
K3 utenlandsgjeld	7,4	2,9	-0,5	-3,5	0,7	-0,3	1,5	0,9	-0,3	
K2	4,6	4,8	5,0	5,3	5,3	5,0	4,9	5,1	5,1	5,5
K2 husholdninger	4,7	4,9	4,8	5,2	5,1	5,0	4,9	4,5	4,3	4,2
K2 ikke-finansielle foretak	3,3	3,8	4,4	4,7	5,2	5,0	4,9	6,5	7,1	8,0
Arbeidsledighet (AKU)	5,4	4,8	5,0	5,1	4,2	3,4	3,3	3,3	3,2	3,1

Vekstratenene for BNP (volumendring fra foregående kvartal) er sesongjusterte kvartalstall. Arbeidsledigheten er nivåtall for gjennomsnittet av kvartalet. (Fra 2021 er det nytt spørreskjema for Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), som kan gi brudd i statistikken.) De øvrige tallene er tolv månedersvekst ved utgangen av perioden.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 4.1 Valutakursutvikling

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 10.02.2023

Tabell 4.2 Utvikling i verdipapir- og valutamarkedet

	Nivå	Endr. i basispkt (renter) og % (aksjer og valuta) i løpet av perioden			
		10.02.2023	2022	4. kv. 2022	1.1-10.2
Aksjemarkeder	Norge	5,3	6,0	2,7	
	USA	-19,5	7,1	6,9	
	Euroområdet	-11,8	12,9	10,6	
	Verden	-17,7	9,9	7,1	
Statsrenter 10 år	Japan	-4,1	3,2	5,6	
	Norge	3,15	152	-7	-9
	USA	3,74	233	3	-9
	Tyskland	2,37	274	45	-20
Pengemarkedsrenter 3 mnd	Norge	3,23	231	32	-3
	USA	4,87	456	101	10
	Euroområdet	2,62	270	96	49
Swaprenter Norge	2 år	3,57	187	-15	8
	5 år	3,25	138	-25	0
	10 år	3,19	139	-23	-11
Valutakurser	NOK/EUR	10,81	4,8	-1,5	2,9
	NOK/USD	10,13	11,7	-9,6	2,8
	Imp.vektet NOK	115,84	3,7	-3,6	3,5

Kilde: Refinitiv

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

POST@FINANSTILSYNET.NO

WWW.FINANSTILSYNET.NO